

ادرار سوختگی

ادرار سوختگی یا درماتیت ناشی از پوشک :

ادرار سوختگی یا درماتیت، کهنه بچه از شایع ترین انواع درماتیت پوستی در نوزادان است که به صورت یک التهاب پوستی حاد و گذرا بروز می کند و پوست نواحی اندام تناسلی، مقعد و شکم که پوشک آنها را می پوشاند را تحریک میکند و هم چنین می تواند به سوختگی، خارش و در نتیجه به هم خوردن آرامش و خواب کودک منجر شود و بیشتر در سنین ۹-۱۲ ماهگی دیده می شود و بروز آن در کودکان شیر مصنوعی می خورند بیشتر از شیر مادر خوار است. زیرا فعالیت آنزیم های مدفوعی و PH مدفوع در این کودکان بیشتر است.

علل :

علت بروز درماتیت، تماس مکرر و طولانی مدت پوست با محرک هایی نظیر ادرار، مدفوع، صابون، مواد شوینده معطر، پمادها و سایش ناشی از پوشک می باشد. اگر چه مهمترین محرک ادرار و مدفوع هستند اما ادرار سوختگی غالباً به دلیل ترکیبی از این مجموعه عوامل ایجاد می شود ولی علت اصلی ادرار سوختگی، خیس بودن پوشک است. کودکان زیاد ادرار می کنند و جاذب ترین پوشک هم قدری رطوبت روی پوست لطیف کودک باقی میگذارد بنابراین کودکی که به مدت طولانی در یک پوشک خیس باقی بماند ممکن است به ادرار سوختگی مبتلا شود.

علائم شایع ادرار سوختگی :

- قسمتی از پوست که به وسیله پوشک پوشیده می شود یعنی ناحیه تناسلی، چین های ران و باسن ممکن است قرمز و ملتهب به نظر برسند.
 - ممکن است پوست ترک خورده و یا دچار زخم شود.
 - ناحیه سوخته ممکن است خشک یا مرطوب بوده و گاهی جوش دار به نظر برسد.
 - گاهی در کودکان پسر امکان دارد یک ناحیه قرمز، زخمی و گاهی خون آلود در اطراف نوک آلت تناسلی ظاهر شود.
- اگر این بشورات اولیه پوستی درمان نشود می تواند به چیز بدتری تبدیل شود مثل عفونت قارچی یا باکتریایی. عفونت قارچی در کودکانی که آنتی بیوتیک مصرف می کنند شایع تر است زیرا آنتی بیوتیک ها باکتری های مفیدی را که رشد قارچ ها را کنترل می کنند از بین می برند و معمولاً در ابتدا به صورت نقطه های قرمز رنگ هستند که تکثیر شده و به شکل یک لکه قرمز رنگ یکدست در می آیند. عفونتهای باکتریایی که ممکن است با تب همراه باشند باعث لکه های زرد رنگ آبکی یا پر از چرک می گردند.

عوامل تشدید کننده ادرار سوختگی:

- تعویض دیر هنگام پوشک
- اسهال
- مصرف شیر خشک
- مصرف آنتی بیوتیک
- استفاده از دستمال مرطوب

درمان :

الف) اصول کلی :

- تا حد ممکن نواحی ادرار سوخته را در معرض هوای آزاد قرار دهید.
- پوشک کودک را مرتب و با فاصله کم عوض کنید حتی در خواب شب
- برای شستن ناحیه پرینه کودک از صابون یا دستمال مرطوب معطر استفاده نکنید.
- برای شستن کهنه بچه از آب جوش و صابون مخصوص لباس بچه استفاده کنید.

ب) داروها :

تحت نظر پزشک متخصص اطفال از پمادهای محافظ مثل زینک اکساید -وازلین بهداشتی یا لانولین استفاده کنید.

ج) رژیم غذایی :

رژیم غذایی خاصی توصیه نمی شود ولی از دادن غذاهایی که موجب اسهال می شوند به کودک خود داری کنید.



ادرار سوختگی یا

درماتیت ناشی از پوشک

کد سند : AA-GCC-PM-06

تاریخ تدوین : ۱۴۰۰/۲/۵

تاریخ ویرایش : زمستان ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری بعدی : زمستان ۱۴۰۶

شماره بازنگری : ۱

ناظر علمی :

دکتر عقیل میری متخصص اطفال

منبع:

کتاب پرستاری کودکان ونگ

دفتر آموزش و ارتقاء سلامت همگانی

چه وقت باید به پزشک اطفال مراجعه کرد :

- تب کردن کودک
- کاهش جریان ادرار در کودکان پسر
- بروز جوش های چرکی روی پوست کودک
- به هم چسبیدن اطراف سوراخ تناسلی در کودکان دختر
- اگر ضایعات پوستی یک هفته پس از درمان در منزل بر طرف نشوند.



چند نکته برای پیشگیری از ادرار سوختگی :

- کهنه یا پوشک خیس کودک را زود به زود تعویض کنید .
- بعد از باز کردن پوشک و تمیز کردن کودک و پوشک کردن مجدد ۳۰ - ۱۰ دقیقه صبر کنید و سپس پوشک را ببندید تا به این ترتیب نواحی که دچار ادرار سوختگی شده اند مدتی در معرض هوای آزاد قرار داشته باشند .
- هرگز از قسمتهای خیس کهنه برای پاک کردن کودک استفاده نکنید زیرا با این کار آلودگی را روی پوست کودک پخش خواهید کرد .
- جنس پوشک تاثیر مهمی بر روی بروز و شدت ادرار سوختگی دارد بنابراین پوشک های یکبار مصرف با قدرت جذب بالا بروز ادرار سوختگی را کاهش می دهند .
- شبها معمولا کودک به فاصله کوتاهی پس از به خواب رفتن ادرار می کند بنابراین تعویض پوشک در این هنگام از ادرار سوختگی شبانه جلوگیری می کند .
- استفاده از پودرهای حاوی تالک **ممنوع** می باشد .

